

A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 2022. május 27-i ülése 2. számú napirendi pontja

Tájékoztató a Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 2021. évben végzett munkájáról

Előterjesztő és előadó: dr. Balázs Gábor tűzoltó dandártábornok, tűzoltósági tanácsos, a Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgatója

Az előterjesztést előzetesen tárgyalta a Területfejlesztési és Koordinációs Bizottság.

Tisztelt Közgyűlés!

I. A beszámolási időszak legfontosabb katasztrófavédelmi célkitűzései, feladatai

A Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: Igazgatóság) a 2021. évben a jogszabályok és a belső szabályzók alapján, jogszerűen, szakszerűen és tervezetten végezte tevékenységét. A járványügyi veszélyhelyzet tartós fennállása jelentősen átalakította a tervezett feladataink végrehajtásának ütemét és módját, ugyanakkor az Igazgatóságunk Tolna megye lakosságának biztonságát az alapfeladatok maradéktalan végrehajtásával teljes körűen biztosította. Az ehhez szükséges erők és eszközök teljes körűen rendelkezésre álltak. Célkitűzéseinket az országos stratégiai céloknak megfelelően, a megyei sajátosságokra és a fő veszélyeztető hatásokra figyelemmel határoztuk meg.

Jelentős hangsúlyt fektettünk a beavatkozó állomány ismereteinek gyarapítására, a hivatásos tűzoltók elméleti és gyakorlati felkészítésére szolgáló elektronikus felületen egy kibővült tudástár támogatta a járványügyi szabályoknak megfelelő oktatást.

Kiemelt feladat volt a járvány megelőzéséhez kapcsolódó közegészségügyi, járványügyi intézkedések fenntartása, a megelőző tevékenység fokozásával a személyi állomány egészségének megőrzése, az esetleges járvány-gócok kialakulásának megelőzése. Az állomány fegyelmezetten követte a bevezetett intézkedéseket.

Az események kezelésére a készenléti szolgálatok magas szinten felkészültek, a megye tűzbiztonsága jó.

Az önkéntes tűzoltó egyesületek és az önkéntes mentőszervezetek tevékenységét a pályázatok által biztosított támogatási rendszer a 2021-es évben is jelentősen előmozdította. A pályázatok eredményeként beszerzett új technikai eszközök és egyéb források biztosításával az egyesületek feladatvállalása, beavatkozásaik hatékonysága is nőtt.

A lakosság védelme érdekében a területi rendeltetésű Gemenc Mentőszervezet és hat járási mentőszervezet mellett 18 települési mentőcsoport működik 205 fővel, így az önkéntesség Tolna megyében is széles körű társadalmi összefogáson alapul.

Gazdálkodási tevékenységünket a takarékos, ésszerű és költséghatékony forrásfelhasználás jellemezte. Az Igazgatóság kezelésében lévő ingatlanok állagmegővására és felújítására folyamatosan intézkedtünk.

Az Igazgatóság kiváló kapcsolatot ápol a kormányhivatallal, a társ- és rendvédelmi szervekkel és a civil szervezetekkel. A közbiztonság javítása érdekében a társszervekkel közös ellenőrzéseket (tűzvédelmi, közúti- és vasúti veszélyesáruszállítás) hajtottunk végre.

Továbbra is kiemelten fontos feladat volt a lakosság figyelmének felhívása a veszélyhelyetek megelőzésére. Ennek érdekében a lakosságot megszólítottuk a tűzvédelemmel, a szén-monoxid-mérgezés megelőzésével kapcsolatosan is, de számos cikk, rádióinterjú, televíziós és online megjelenés is készült a tűzmelegelőzéssel kapcsolatosan.

Ügyfélszolgálati tevékenységünk keretében állandó kapcsolatot tartottunk Tolna megye lakosságával, az általuk megjelenített, hatáskörünkbe tartozó megkereséseket megoldottuk, az azon túlmutató ügyeket a közigazgatás hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervei felé továbbítottuk.

II. Elvégzett katasztrófavédelmi feladatok

1. Tűzvédelem

1.1. Tolna megye tűzvédelme

Tolna megyében 3 katasztrófavédelmi kirendeltség (a továbbiakban: KVK), 3 hivatásos tűzoltó-parancsnokság (a továbbiakban: HTP), 1 katasztrófavédelmi őr (a továbbiakban: KVÖ), 3 önkormányzati tűzoltóság (a továbbiakban: ÖTP), 1 főfoglalkoztatású létesítményi tűzoltóság (a továbbiakban: LTP) és 2 önállóan beavatkozó önkéntes tűzoltó egyesület (a továbbiakban: ÖT) működik. 2021. év végére Tolna megyei székhellyel 24 önkéntes tűzoltó egyesület (a továbbiakban: ÖTE) működött. Baranya megyei székhellyel további 3 ÖTE látott el tűzoltói feladatokat a megye hivatásos tűzoltó-parancsnokságainak elsődleges működési területén. Az önkéntes tűzoltó egyesületekre vonatkozó norma alapján 23 ÖTE -vel rendelkezünk hatályos együttműködési megállapodással (a továbbiakban: EMÜ), amelyből 12 I. kategóriás, 2 II. kategóriás, 9 III. kategóriás. 2 olyan ÖTE van, akik még nem kötöttek megállapodást. A Tolna megyei székhelyű, I. kategóriájú Dunaföldvár ÖTE és a Simontornya ÖTE a szomszédos megyékkel kötött megállapodást.

2021. évben összesen 1647 tűzoltói esemény történt a megye tűzoltóságainak működési területén, melyek azonban nem tartalmazzák a segítségnyújtásra történt vonulásaink számát. Tolna megye tűzoltóságainak működési területén 739 tűzeset és 908 műszaki mentés történt, mely 1%-al több az előző évi összes műveletek számánál. Arányait tekintve a műszaki mentések száma 8%-os emelkedést, míg a tűzesetek száma ezzel megegyező csökkenést mutat. Téves jelzés 395 esetben történt, utólagos jelzés 39 esetben érkezett. Szándékosan megtevesztő jelzés miatt 11 esetben történt riasztás.

A rendkívüli időjárás okozta bevetések (fakidőlés, elemi csapás, vízkár) száma csökkent (11%), de a közúti balesetek száma (23%) emelkedést mutat az elmúlt évhez viszonyítva. A tűzeseteknél az előző évi adatokhoz képest növekedett (19%) a szabadtéri tüzek száma, az otthon jellegű létesítményekben keletkezett tűzesetek viszont csökkenést mutatnak (13%). Halálessettel járó, otthon jellegű tűzeset az elmúlt évben nem történt a megyénkben.

A tűzvédelmi hatósági ellenőrzésekkel, a veszélyeztetett területek beazonosításával a tűzesetek számát továbbra is a korábbi évek átlagának megfelelő értéken tudtuk tartani.

Az összes események riasztási fokozata 99,13%-ban az I. vagy I. kiemelt fokozatot érte el, maximum 2 teljes tűzoltó raj és kiemelt fokozat esetében még minimum egy különleges szer riasztásával.

Kiemelt tűzoltói eseményeink a 2021. évben:

→ 2021. január 7-én kigyulladt egy lakóház Szekszárdon, a Bródy közben. A kiterjedő egységek felderítése alapján egy kb. 100 nm alapterületű lakóház és annak tetőtere teljes terjedelmében égett. A beavatkozó egységek öt

vízszugárral és két gyorsbeavatkozó vízszugárral a tüzet eloltották. Az oltást nehezítette a tetőszerkezet műanyag cserepes lemez héjazata. A riasztási fokozat magas szintű volt, a Tolna megyei egységeken kívül Baranya megye és Bács megye tűzoltói is segítettek a tűz oltását.

- 2021. január 23-án, Medinán egy 160 nm alapterületű családi ház tetőszerkezete teljes terjedelmében égett. Az épületben lévő 3 propán-bután gázpalack felrobbant. A tüzet végül négy vízszugárral sikerült eloltani.
- Tolna megye területén március és augusztus hónap között 7 alkalommal történt olyan szabadtéri tüzeset, ahol magasabb szintű riasztásra volt szükség. Minden esetben 4-5 gépjárműfecskenő és vízszállító beavatkozásával került sor a nagy kiterjedésű avar, gaz és erdő aljnövényzet tüzeinek oltására.
- 2021. november 1-én a Tamási Termálfürdő teteje mintegy 500 négyzetméteren égett. A tűzoltóegységek öt vízszugárral, valamint két létrasugárral a tüzet eloltották.

A Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálat (a továbbiakban: KMSZ) a beavatkozó állomány ellenőrzését, a megyei szintű gyakorlatok szervezését végezte, illetve az összetettebb káreseteknél a beavatkozások szakszerűségét ellenőrizte. Az elmúlt évben 37 esetben vonult káresethez, a tűzoltás, műszaki mentés irányítását, vezetését 14 alkalommal vette át, a fennmaradó esetekben a biztonságos beavatkozást ellenőrizte és segítette.

1.2. Tűzvizsgálatok

Tűzeseti helyszíni szemlét a beszámolási időszakban 19 esetben folytattunk le, ebből 13 esetben indult tűzvizsgálati eljárás. Három eset kivételével minden eljárást lezártunk az évben. A tűzvizsgálatokat elsőfokú tűzvédelmi hatóságként a Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság hajtotta végre, valamint a jogorvoslatra jogosult területileg illetékes Törvényszékhez a tárgyévben tűzvizsgálati eljárás nem került. A KMSZ állománya tűzvizsgálói végzettséggel rendelkezik. A tűzvizsgálati eljárások megindításának oka 8 esetben bűncselekmény gyanúja volt. A tüzeset minősített riasztási fokozata alapján 2, igazgatói döntés alapján 3 esetben indítottunk tűzvizsgálati eljárást. Az elmúlt évben haláleset miatt nem kellett tűzvizsgálati eljárást kezdeményezni. A lezárt tűzvizsgálatok közül az esetek 70 %-ában, összesen 7 esetben állapítottuk meg a tűz keletkezési okát: 5 esetben nyílt láng, 1 esetben fenyőfatűz, 1 esetben elektromos energia miatt keletkezett tűz. A fennmaradó 3 esetben a vizsgálat ismeretlen keletkezési okot állapított meg. A KMSZ állományának szakmai ismereteit folyamatosan fejlesztettük, a tűzoltásvezetők félévente tartandó képzésein a teljes állomány rendszeresen részt vett. Az év elején bevezetett E-szemle használatát a kollégák elsajátították.

1.3. Szén-monoxid-szivárgással összefüggő események

2021. év során szén-monoxid-mérgezással kapcsolatos személyi sérülés, haláleset nem történt. A megyében szén-monoxid-szivárgással összefüggő esemény miatt 20 alkalommal került sor ellenőrzésre, melyeket követően sem a használóval, sem a szolgáltatóval kapcsolatban nem indult eljárás.

1.4. Kéménytűzek

A megyében működő tűzoltóságok az idei év során összesen 22 esetben vonultak kéménytűzzel kapcsolatos káresethez, amelyek során személyi sérülés, illetve haláleset nem következett be. A kéménytűzeket követően minden esetben sor kerül hatósági ellenőrzésre. A beszámoló időszakában az ellenőrzéseket követően sem a használóval, sem a szolgáltatóval szemben nem indult eljárás.

1.5. Önkéntes tűzoltó egyesületek (ÖTE)

A megyében működő, és a működési terület szerinti hivatásos tűzoltó-parancsnoksággal együttműködési megállapodást kötött ÖTE-k 379 esetben vettek részt káresek felszámolásában.

Az önkéntes tűzoltó egyesületek működéséhez jelentős támogatást nyújtott a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: BM OKF). A 2021. év során a megyei tűzoltó egyesületek közül 22 kapott összesen 14.999.106.- Ft értékben támogatást működési költségre, védőeszközökre, szakfelszerelésekre, gépjárművek és technikai eszközök javítására, szertár felújításra, EDR rádiókra, illetve egyéb költségekre. A két Tolna megyei székhelyű, de nem Tolna megyei Tűzoltó-parancsnokság szakmai irányítása alá tartozó ÖTE is nyújtott be pályázatot, ahol az I. kategóriába tartozó összegeket sikerült elnyerniük 1.912.244.- Ft értékben. Az ÖTE pályázat maradványtámogatása során további egy egyesület 100.000.-Ft-os támogatásban részesült.

Az önkormányzati tűzoltóságok 11.568.133.-Ft pályázati támogatásban részesültek. Az év elején megyénkben 14 ÖTE többlettámogatására volt lehetőség, 4.008.694.-Ft értékben. Ez a támogatási lehetőség az ÖTP-k esetében parancsnokságonként 250.000.- Ft –ot jelentett. Az ÖTE-k és ÖTP-k a pályázati összegekkel határidőkre elszámoltak.

Az ÖTE elnökök, parancsnokok részére rendszeresen szakmai fórumot, továbbképzést tartottunk. Két alkalommal 40 órás alapfokú tűzoltó tanfolyamot szerveztünk Tevelen és Szekszárdon, ahol 51 fő tett sikeres vizsgát.

2021 januárjától folytattuk a képzést a Tamási Regionális Képzési Centrumban az önkéntes tűzoltó egyesületek és önkormányzati tűzoltóságok részére. A képzés lehetőségét a Somogy, Tolna, Baranya és Fejér megyei tűzoltók részére hirdettük meg havi egy alkalommal, a cél a szakmai ismeretek bővítése volt.

A megelőzési munkába történő bevonásra nagy hangsúlyt fektettünk és elektronikus úton több tájékoztató anyagot küldtünk az egyesületek részére, hogy rajtuk keresztül a lakosság minél szélesebb rétegéhez eljussanak a lakosságtájékoztató kiadványaink.

1.6. Tűzoltósport

A járványügyi helyzet miatt a 2021. évben tervezett tűzoltósport - és szakmai versenyeket elhalasztottuk. Szintén átterveztük a Tűzkakas Országos Tűzoltó Strandfoci Bajnokságot, melynek a 25. éves jubileuma lett volna.

1.7. Tolna Megyei Tűzmegeelőzési Bizottság tevékenysége

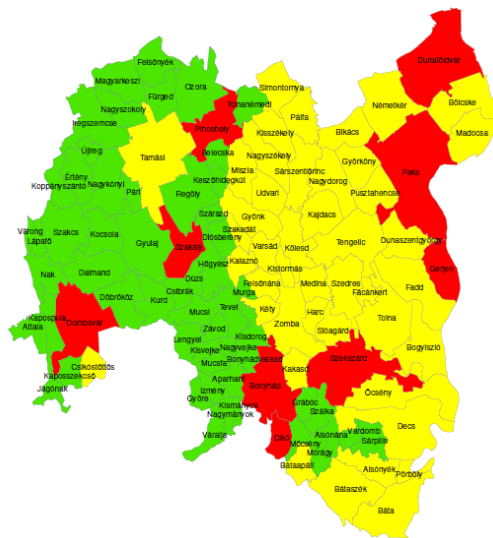
A Tolna Megyei Tűzmegeelőzési Bizottság (a továbbiakban: TMTB) az Ügyrendjében rögzített alapfeladatait 2021. évben a járványügyi szabályok betartásával, rendezvényeinek online formában történő megvalósításával hajtotta végre.

A TMTB 2021. évi első ülését március 19-én tartotta, ahol értékelte a 2020. évi végrehajtott feladatait és a 2021. évi Munkaterv elfogadásával meghatározta a tárgyév feladatait. Az ülés videokonferencia formájában valósult meg. A TMTB 58 alkalommal mutatkozott be kiállítóként Tolna megye rendezvényein, valamint 186 megjelenés látott napvilágot a különböző médiában. A Katasztrófavédelem honlapján 66 esetben, míg más online hírportálokon 53 alkalommal jelent meg tűzmegeelőzéssel kapcsolatos hír. Egy kisfilm is készült a megyei katasztrófavédelmi igazgatósággal együttműködve, mely a BM OKF Facebook oldalára is felkerült. Az Országos Tűzmegeelőzési Bizottság 2021. évi alkotói pályázatára 423 pályamű érkezett. „Az ország legkreatívabb óvodája” címet ebben az évben is a szekszárdi Wunderland óvoda nyerte el. A TMTB által folytatott tűzmegeelőzési propaganda nagymértékben hozzájárult a megye tűzvédelmének erősödéséhez, a gazdálkodó szervezetek jogkövető magatartásának megvalósulásához.

2. Polgári védelem

A járványügyi szabályok maximális betartása mellett hagyományosan nagy hangsúlyt fektettünk a közigazgatási vezetők, a köteles és önkéntes polgári védelmi szervezetek, az általános iskolák pedagógusai, valamint a lakosság, kiemelten az ifjúság felkészítésére. A fiatalok katasztrófavédelmi ismereteinek széleskörű fejlesztése kiválóan felhasználható a közösségi szolgálat. Jelenleg 65 oktatási intézménnyel működünk együtt, 7 fogadóintézmény várja a diákokat. A pandémiával terhelt 2021-es évben 467 tanuló 3242 órában teljesített közösségi szolgálatot a szervezetnél.

Megyénk 109 településéből 9 I-es, 44 II-es, 56 pedig III-as katasztrófavédelmi besorolást kapott. Minden I-es és II-es besorolású település kinevezett és képzett közbiztonsági referenssel rendelkezik. A települések katasztrófavédelmi osztályba sorolásának felülvizsgálatát a helyi sajtósságok figyelembevételével hajtottuk végre. Az idei évben nem tártunk fel olyan veszélyeztető hatást, amely település átsorolását indokolta volna.

Tolna megye településeinek katasztrófavédelmi osztályba sorolása

Megyénkben 3 település köteles külső védelmi terv készítésére és gyakoroltatására veszélyes anyaggal foglalkozó üzem miatt. Mindegyik település rendelkezik az előírásoknak megfelelő, jóváhagyott külső védelmi tervvel, melyet évente részlegesen és minden harmadik évben teljeskörűen gyakoroltatunk. 2021. októberében Szakály, Pincehely nagyközségben részleges, míg Szekszárd Megyei Jogú Városban teljes körű gyakorlatot hajtottunk végre a védekezésben nevesített szervezetek bevonásával.

Pincehely településen 9 végponttal áll rendelkezésre a Monitoring és Lakossági Riasztó Rendszer. Havonta, valamint a külső védelmi terv gyakorlatok alkalmával kerül sor a rendszer üzempróbájára. A rendszer tesztelése egyben a lakosság veszélyhelyzeti felkészítését is szolgálja.

A polgári védelmi lakosságvédelmi ellenőrzések keretében kiemelt figyelmet fordítottunk a vízelvezető rendszerek, a kiemelten veszélyes ár- és belvízi védművek, víztározók, földtani veszélyforrások, fák, fasorok, valamint a téli kockázati helyszínek és a települési befogadó helyek ellenőrzéseire. A 2021-es évben 462 kockázati helyszínen hajtottunk végre lakosságvédelmi ellenőrzést.

A katasztrófa-kihívásokra adandó válaszok érdekében szükség van az önkéntes alapon szerveződő mentőcsoportokra, amelyek az általános műszaki mentési, árvízvédelmi feladatok mellett speciális képességekkel is rendelkeznek és a kapcsolódó logisztikai háttérnek köszönhetően önálló feladat-ellátásra is képesek.

Megyénk minden járásában megalakításra kerültek az önkéntes járási mentőcsoportok, amelyek megfelelnek az „Alapvető Vízkárelhárítási” Nemzeti Minősítés követelményeinek és 2019-ben sikeres újraminősítő gyakorlatot hajtottak végre. Megyénkben jelenleg 18 települési mentőcsoport működik 205 fővel. A beszámoló időszakában 65 alkalommal segítették a hivatásos erők munkáját.

Az önkéntes mentőszervezetek támogatására a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság által kiírt pályázatból a Tolna megyei mentőszervezetek 2021-ben 1.374.372 Ft értékű támogatásban részesültek.

3. Hatósági szakterület

A beszámolóval érintett időszakban a szakterület alaprendeltetésének megfelelően teljesítette a feladatait, amelyet a jogszabálykövetés, a követelménytámasztás és a preventív hatósági tevékenység jellemzett. Az állampolgárok jogkövető magatartását a hatósági és iparbiztonsági feladatok következetes végrehajtásával, a szervezeti kommunikációs eszközök igénybe vételével, közlemények, tájékoztatók kiadásával, konferenciák szervezésével segítettük elő. A 2022-es évben feladatunk ezen tevékenységünk továbbvitele, a megelőzés hatékonyságának folyamatos növelése, a jogszabályi környezet változásainak feldolgozása és alkalmazása, a szolgáltató hatósági szemlélet érdekében.

A TMTB tevékenysége során a szakfeladatokra igénybe vehető eszközpark is bővült a 2021. évben, ami azt eredményezte, hogy a rendezvényeink során a lakosság még szélesebb körét tudjuk megszólítani.

Az Igazgatóság és kirendeltségei által 2021-ben lefolytatott a hatósági eljárások és az ellenőrzések száma növekedett, a szakhatósági eljárások és a szemlék száma stagnált az előző évhez viszonyítva.

A lefolytatott hatósági eljárások 67 %-a tűzvédelmi szakterületi volt, további 20 % pedig településrendezéshez kapcsolódott. Az első fokú iparbiztonsági hatósági eljárások további 11 %-ot tettek ki. Az eljárások szintjét tekintve az összes eljárásból mindösszesen 1 másodfokú eljárás volt, ami kevesebb, mint az összes eljárás 2 %-e. 2021-ben kéményseprő-ipari közszolgáltatás és nem rendszeres hulladékszállítás vonatkozásában kijelölési eljárásra megyénkben nem volt szükség.

Az Igazgatóság társadalmi elfogadottsága a tudatos megelőzési és lakosságtájékoztatási munka, a társszervekkel, a közigazgatási szervekkel, szakmai szervezetekkel és az önkormányzatokkal történő szoros együttműködés eredményeként magas szintű, szervezetünk tevékenységét a hitelesség és megbecsültség jellemzi. A hatósági és iparbiztonsági szakterületen dolgozó állomány különösen jó kapcsolatot alakított ki a tűzvizsgálat, a pirotechnikai engedélyezési, supervisor, veszélyes áruszállítási cselekmények, valamint az intézkedéstaktikai képzés kapcsán a rendőrséggel. Az önkormányzatokkal és jegyzőkkel az egyes engedélyezési eljárások során, valamint a tűzmelegelőzési és lakosságvédelmi fórumokon, előadásokon működünk sikeresen együtt. Az agrárium területén keletkező tüzek megelőzése érdekében a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával közös képzéseket tartottunk és kiváló kapcsolatot ápolunk. A Tolna Megyei Mérnök Kamarával közös szemináriumok szervezését kezdtük meg, amelyeket a veszélyhelyzet elrendelését követő felfüggesztést követően újra kívánunk élesíteni.

A tűzmelegelőzési szakterület valamennyi kommunikációs eszközt felhasználva felhívta a figyelmet a szezonálisan jelentkező kockázatokra, az öngondoskodás és az egyéni felelősségvállalás, a megfelelő magatartásformák, cselekvési módszerek, megelőző eszközök használatának hasznosságára és a biztonságra gyakorolt hatására.

Megelőzési tevékenységünket a szakmai és az előző évek tapasztalatain nyugvó prognózis segítette. Ez alapján elsősorban a lakás- és kéménytüzek, szén-monoxid-mérgeződések megelőzésére, a kéményseprési közszolgáltatás igénybevételének

fontosságára és ingyenességére, illetve a szezonális veszélyekre történő tudatos felkészülés témájára fókuszáltunk.

2021 őszén a katasztrófavédelmi kirendeltségek végrehajtották a Tolna megye területén található valamennyi kollégium ellenőrzését. Az ellenőrzéseket megelőzően a szolgáltató hatósági szemléletet erősítendő konzultációs lehetőséget biztosítottunk az üzemeltetőknek, fenntartóknak, elősegítve ezzel az önkéntes jogkövető magatartást. A feltárt szabálytalanságok megszüntetését minden esetben nyolc napon belül igazolták, ezért szankciós eljárásra egyetlen esetben sem volt szükség.

A tűzmegelezés érdekében a TMTB közreműködésével folyamatos tájékoztató tevékenységet végeztünk. A mezőgazdasági munkálatokkal, az alkalmazandó tűzvédelmi szabályokkal kapcsolatosan, valamint a társasházak tűzvédelmének javítása érdekében mindhárom kirendeltségen az érintetteket a járványügyi szabályok szigorú betartása mellett tájékoztattuk. A települések polgármesterei és a lakosság részére rendszeresen biztosítottuk a konzultációs lehetőséget. Az ellenőrzések és szemlék, valamint a hatósági eljárások alapján elmondható, hogy a megye tűzvédelmi helyzete jó.

Megyénkben a 2021. évben a hatósági eljárások száma csekély emelkedést mutatott 2020-hoz viszonyítva. A beépített tűzjelző és tűzoltó berendezésekkel kapcsolatos létesítési- és használatbavételi eljárások emelkedtek a legnagyobb mértékben 72 esetben folytattunk le. Az eltérési engedélyezési eljárásaink száma némiképp csökkent, ami a jogszabályi környezet átalakulásának tudható be.

Az Igazgatóság hatósági feladatokat ellátó állománya nagy figyelmet fordított a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások hatósági és szakhatósági eljárásaira. Ennek keretén belül a kialakult járványhelyzet ellenére is folyamatosan biztosítottuk az előzetes konzultáció lehetőségét a tervezési és a kivitelezési folyamatban résztvevők, valamint a beruházók számára.

Tolna megyében a 2021. évben 8 esetben jártunk el nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósítása kapcsán. 1-1 ízben beépített tűzjelző berendezés létesítését, illetve használatba vételét engedélyeztük. Szakhatósági hatáskörben eljárva 4 építésügyi engedélyezés során bocsátottunk ki állásfoglalást, 1 alkalommal környezeti hatásvizsgálati eljárásban működünk közre, 1 esetben pedig a megszűnt hatáskör okán visszautasítottuk az előzetes szakhatóságira irányuló kérelmet egy útügyi engedélyezéshez.

2021-ben a tűzvédelmi hatósági ellenőrzéseinket a Tolna megyei létesítmények területén tervezetten, szervezeten hajtottuk végre. Az Igazgatóság és kirendeltségei 2021-ben kiemelt feladatnak tekintették a szabadtéri kockázati helyszínek, a kollégiumok, nyári betakarítási munkákkal kapcsolatos előírások, pirotechnikai termékek forgalmazóinak és a bevásárlóközpontok ellenőrzését. Ezeken felül rendszeresen végeztük a Paksi Atomerőmű, mint a megye legjelentősebb ipari létesítményének tűzvédelmi hatósági ellenőrzéseit, a rendszeres hatósági jelenléttel is garantálva a biztonságos működést.

2021-ben az ellenőrzések számához viszonyítva csekély mértékű volt a szankciós eljárások száma, ami alátámasztja azt, hogy a szolgáltató hatósági szemlélet elősegíti az önkéntes jogkövető magatartást és a tűzbiztonság javítását.

A beszámolási időszakban mind a kollégiumok, mind a gazdasági szereplők vonatkozásában továbbra is a preventív, megelőző szemléletet helyeztük előtérbe, ennek következtében 2020-hoz viszonyítva a bírságok száma jelentősen csökkent. A hatósági ellenőrzések során tapasztalt szabályszegések túlnyomó többsége dokumentációval, illetve felülvizsgálatokkal kapcsolatos hiányosság volt, az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető szabálytalanságok elvétve fordultak csak elő.

2021-ben Tolna megyében tűzvédelmi szakhatósági jogkörben eljárva jelentős számban, az összes szakhatósági eljárás több, mint 58 %-ában (ami emelkedő

tendenciát mutat, az esetszámok csekély visszaesése mellett) építési engedély kiadására irányuló eljárásban vettünk részt. A közlekedési engedélyezési eljárásokban történő szakhatósági hatáskörünk megszűnt, főképpen ez eredményezte az eljárások számának csökkenését. Mindezekon felül jellemzően üzletek működési és nukleáris létesítménnyel összefüggő építési engedélyezési eljárásában működtünk közre, valamint pirotechnikai tevékenység végzését is engedélyeztük. Igazgatóságunk előtt 2021-ben másodfokú tűzvédelmi szakhatósági eljárás nem indult, ami a magas szakértelemmel végzett elsőfokú tűzvédelmi szakhatósági eljárásoknak tulajdonítható.

A megyében 6 kéményseprő-ipari szolgáltató, valamint a BM OKF Gazdasági Ellátó Központ Kéményseprő-ipari Igazgatóhelyettesi Szervezet megyei ellátási csoportja végezte tevékenységét, melyek közül egy rendelkezik az illetékességi területünkön székhellyel. Kéménytűzeket követően minden esetben tűzvédelmi ellenőrzést hajtottunk végre, ezzel is javítva a lakosság és a gazdálkodó szervezetek tűzbiztonságát.

Igazgatóságunk 22 Tolna megyei székhelyű tűzvédelmi szakvizsgáztatót és 32 tűzvédelmi szakvizsgára felkészítő oktatásszervezőt, 7 tűzoltó készülék karbantartó szervezetet és 4 tűzoltó technika karbantartót tart nyilván. Tűzvédelmi szakvizsga felügyelete körében a szolgáltatási törvényben meghatározottak szerint folyamatosan elláttuk a tűzvédelmi szolgáltatási tevékenységgel kapcsolatos nyilvántartási feladatokat. Az oktatásszervezői és vizsgáztatói nyilvántartásokat, valamint a tűzvédelmi törvényben meghatározott közhiteles nyilvántartásokat naprakészen tartottuk. A tűzoltó technika felülvizsgálókat és a tűzoltó készülékeket karbantartó szervezeteket ellenőrzés alá vontuk. Az ellenőrzések során hiányosságot nem tártunk fel. Tolna megyében a tűzvédelmi szolgáltatások ellenőrzése során csekély számú jogszabálysértést tártunk fel és csökkenő tendencia figyelhető meg a szükséges szankciók terén is.

Mind a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások esetében, mind a kapcsolódó hatósági és szakhatósági eljárásainak számában csekély emelkedés figyelhető meg a Paks I. kapacitásbővítésével összefüggő ügyek vonatkozásában.

A Paksi Atomerőmű kapacitásának bővítésével összefüggésben elsősorban Pakson, illetve a környező településeken lakóparkok (Paks, Szekszárd), szállásépületek és üzemcsarnokok (Paks, Dunaföldvár) építési és használatbavételi engedélyezési eljárásában vettünk részt. Pakson már történtek jelentősebb fejlesztések, melyek a belvárost, a kulturális életet, a közlekedés-fejlesztést, a szabadidős tevékenységek lehetőségeinek bővítését, a szociális és egészségügyi ellátás színvonalának emelését jelentették, és ezen felül egyre gyorsuló ütemben, egyre nagyobb számban továbbiak várhatóak. A beruházásokkal kapcsolatos fórumokon, előzetes tűzvédelmi szakmai egyeztetéseken minden esetben képviseltük a szakterületet.

Közérdekű bejelentéssel az idei évben 52 esetben fordultak az Igazgatósághoz, ami a tavalyi év hasonló időszakához képest csekély mértékű emelkedést mutat. A hatáskörünkbe tartozó bejelentéseket minden esetben megvizsgálta a hatóság, hiányosság esetében intézkedett a jogsértés felszámolására, illetve a szükséges információkról a bejelentőket tájékoztatta.

4. Iparbiztonsági szakterület

4.1. Veszélyes üzemek szakterület

Tolna megye területén 18 veszélyes üzem működik, melyből 4 felső és 8 alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó, továbbá 6 küszöbérték alatti üzem. A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzése érdekében a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemeket és a küszöbérték alatti üzemeket szoros hatósági felügyelet alatt tartottuk, hogy a lehető legkisebbre csökkentsük a káros

események kockázatát. Ennek érdekében 11 időszakos hatósági ellenőrzést hajtottunk végre, amelyek során egy üzemben tártunk fel szabálytalanságot, veszélyes anyag nem megfelelő helyen történő tárolása miatt. A megyében az üzemeltetők a hatályos jogszabályoknak megfelelően üzemeltek, magatartásuk jogkövető volt.

2021-ben 37 alkalommal vizsgáltuk azon gazdálkodó szervezeteket, amelyek veszélyes anyagokkal foglalkoznak, valamint kiemelt figyelmet fordítottunk azokra az üzemekre, amelyek kikerültek a szabályozás alól. Célunk volt a katasztrófavédelmi engedély megszerzésére köteles gazdálkodó szervezetek felderítése és azok hatósági felügyelet alá vonása. Egy esetben köteleztük az érintett gazdálkodó szervezetet a telephelyén jelen lévő veszélyes anyagokra vonatkozó tárolási előírások betartására, a tapasztalt szabálytalanság megszüntetésére. Az ellenőrzések tapasztalataiból megállapítható, hogy a megyében az érintett szervezetek a hatályos jogszabályoknak megfelelően üzemeltek, engedély nélkül működő telephelyet nem találtunk.

Az idei évben egy alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem a telephelyen tárolt veszélyes anyagok mennyiségének jelentős csökkenését igazolta és erre tekintettel kérelmezte a kisorolását, illetve egy küszöbérték alatti üzem a veszélyes tevékenységét befejezte, végleges bezárása miatt került kisorolásra.

Az üzemek által végrehajtott valamennyi belső védelmi és súlyos káresemény elhárítási terv gyakorlat ellenőrzését végrehajtottuk. Egy esetben tapasztaltunk olyan hiányosságot, amely miatt a gyakorlatot meg kellett ismételni. A megismételt gyakorlattal elősegítettük, hogy az üzemeltetők fokozott figyelmet fordítsanak a biztonsági dokumentációban foglaltak ismeretére és betartására.

Veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben üzemzavar egy esetben történt. Egy alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben 18.000 kg mennyiségben került ki a kármentőbe veszélyes anyag, mely káreseményt egy visszacsapó szelep meghibásodása okozta. Az üzem területén a bekövetkezett esemény kivizsgálását a környezetvédelmi hatóság bevonásával a káresemény napján haladéktalanul megkezdtük, a szükséges intézkedések megtörténtek. Ennek következményeként az üzemeltető a jogszabály szerint az esemény kivizsgálását végrehajtotta, a hiba megszüntetésére és feltárására, valamint a meghibásodott szelep cserjére soron kívül intézkedett. Az üzemeltető fokozott felügyelet alatt tartásával, a tett hatósági intézkedésekkel elősegítettük a veszélyes üzem biztonságosabb működését. A megyében működő veszélyes üzemekben súlyos baleset 2021. évben nem történt.

A veszélyes vagy ismeretlen anyagokkal kapcsolatos káresemények, nagyobb kiterjedésű, illetőleg időben elhúzódó kárfelszámolás esetén a beavatkozási állomány, a lakosság és az anyagi javak védelme, a beavatkozók, döntéshozók szakmai támogatása és az ezek biztosításához szükséges feladatok végrehajtása érdekében az Igazgatóságon Katasztrófavédelmi Mobil Labor (a továbbiakban: KML) működik. 2021. évben a KML alkalmazására és riasztására 11 esetben került sor, egy esetben veszélyes üzemhez, két esetben veszélyes áru szállítást érintő esethez, négy esetben vízvédelmi, két esetben gázvezeték átvágás káreseményhez vonult a KML, melyek mellett két esetben téves riasztás is volt. A KML alkalmazásával a kárfelszámolást és szemlék lefolytatását segítettük. A különleges képességekkel és felszereltséggel bíró gépjármű nagymértékben segítette a katasztrófavédelmi beavatkozások biztonságos végrehajtását.

Az Országos Nukleárisbaleset-elhárítási Rendszer (ONER) gyakorlatokon az Igazgatóság a terveknek megfelelően minden alkalommal részt vett.

Igazgatóságunk folyamatos kapcsolatot tart az üzemeltetőkkel, rendszeresen tartottunk tájékoztatókat a veszélyes ipari védelmi ügyintézők részére, melyen a jogszabályi változásokat és szükség szerint a veszélyes anyagokkal kapcsolatos

technológiai folyamatokat átbeszéljük. A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek megelőzésének egyik legfontosabb eszköze a biztonsági irányítási rendszerek eredményes és hatékony működtetése.

4.2. Veszélyes áru szállítás szakterület

A veszélyes áruszállítás során potenciális veszélyt a megye területén található, veszélyes anyagokkal foglalkozó és a küszöbérték alatti üzemek okozhatnak. A veszélyes anyaggal foglalkozó üzemek és a küszöbérték alatti üzemek 33 %-a mezőgazdasággal kapcsolatos tevékenységet végez, így jelentős számban vannak jelen a megye területén a növényvédőszer, műtrágyát tároló és forgalmazó üzemek. Ezen üzemek mellett a vegyi anyagokat feldolgozó és előállító telephelyek is jelen vannak. A közúti veszélyes áruszállítás nagymértékben az átmenő forgalom kapcsán jelentkezik, elsődlegesen az M6 autópálya, M9 autótűt, 6-os, 55-ös, 56-os, 61-es, 63-as és a 65-ös számú fő közlekedési utakat érinti. A vasúti veszélyes áru szállítás szempontjából kiemelt a dombóvári rendező-pályaudvar, amely a Gyékényes – Budapest fővonalon helyezkedik el. A Duna folyam Tolna megyei szakaszán az ADN hatálya alá eső szállítás szintén jelentős, azonban csak Dunaföldváron található kikötő, ahol az ADN hatálya alá tartozó hajó töltést vagy lefejtést végezhetnek.

A közúti, vasúti és vízi veszélyes áru szállítás ellenőrzések száma az elmúlt évhez képest növekedett. Az ellenőrzések helyszíneit tapasztalataink alapján a főbb szállítási útvonalakon jelöltük ki és a várható legforgalmasabb időszakokban hajtottuk végre. Az ellenőrzések során kiemelt figyelmet fordítottunk a nem jelölt járművek közúton történő ellenőrzésére. Vizsgáltuk a járművezető és a jármű okmányait, valamint a rakert és a szállított árut. A társhatóságokkal (NAV, rendőrség, közlekedési hatóság) szorosán együttműködve hivatali munkaidőn kívül is végeztünk ellenőrzéseket. Összesen 215 alkalommal folytattunk le veszélyes áru szállítás ellenőrzést, 152 esetben közúton, 50 esetben vasúton és 13 esetben belvízen. A megyében a termelő, gyártást végző veszélyes üzemek alacsony száma miatt elsősorban átmenő külföldi forgalom volt tapasztalható a Balkán irányából. Az ellenőrzések során leggyakrabban a szerb, bosnyák, horvát, román honosságú járműveket vizsgáltuk. A külföldi szállítások túlnyomó többsége tartányos szállítási móddal valósult meg. Az ellenőrzött ADR-es járművek 5,9 %-a volt külföldi honosságú. A telephelyek tekintetében a veszélyes áru szállítás előkészítésére vonatkozó szabályok betartását 34 alkalommal vizsgáltuk, mely az előző évhez képest 26 %-kal több volt. A végrehajtott veszélyes áru szállítás ellenőrzések során feltárt hiányosságok kapcsán tizenkét esetben indítottunk hatósági eljárást a szabálytalanságot elkövetőkkel szemben. A hatósági eljárásaink száma az előző évhez képest 33 %-kal növekedett. A folyamatos hatósági jelenlét következtében a szállítmányozók jogkövető magatartása a korábbi évekhez hasonló, jó tendenciát mutat.

Veszélyes áru szállítás során a vizsgált időszakban veszélyes áru szállítást érintő baleset nem történt.

4.3. Kritikus Infrastruktúravédelmi szakterület

A Tolna megyében található közüzemi szolgáltatókkal, gazdasági szervezetekkel és a társhatóságokkal több esetben tartottunk egyeztetést az együttműködés erősítése vagy az esetlegesen bekövetkező rendkívüli események hatékonyabb felszámolása érdekében. A kritikus infrastruktúra védelmi gyakorlatok során a társszervekkel, önkormányzatokkal, szolgáltatókkal gyakoroltuk a feltételezett káresemények felszámolása alatti együttműködést.

Az Igazgatóság folyamatosan végezte a létfontosságú rendszerek és létesítményekhez kapcsolódó hatósági feladatát és a rendszerelemek védelmét. Megyénkben jelenleg 25, hatóság által nyilvántartott, kijelölt létfontosságú rendszerem található. 15 alkalommal tartottunk gyakorlatot a kijelölt létfontosságú

rendszerelemek, a kritikus infrastruktúra elem üzemeltetők és a lakossági közszolgáltatók bevonásával. A gyakorlatok célja, hogy a létfontosságú rendszerek és rendszerelemek esetleges kiesése ne érje felkészületlenül az üzemeltetőket, továbbá, hogy a megfelelő gyakoroltatás következtében gyorsabban helyre tudják állítani az eredeti állapotot, ezáltal kisebb kiesés legyen tapasztalható a lakosság részéről.

A szélsőséges időjárási viszonyok esetén történő megelőző teendőkről több alkalommal adtunk ki figyelemfelhívó közleményeket a veszélyes üzemek, veszélyes áru szállítók, valamint a létfontosságú rendszerelemeket és létesítményeket üzemeltetők részére.

4.4. Hulladékszállítás

Tolna megye valamennyi települése érvényes hulladékszállítási szerződéssel rendelkezik.

5. Főigyeleti, műveletirányítási tevékenység

A Megyei Főigyeleti Osztály a katasztrófavédelem integrált tevékenységi rendszerében működtette a megyei fő- és műveletirányítási ügyeletet, valamint a Katasztrófavédelmi Műveleti Szolgálatot. A Tolna Megyei Rendőr-főkapitányság és az Igazgatóság között létrejött együttműködési megállapodás alapján a rendőrségi tevékenység-irányítási központ és a megyei katasztrófavédelmi fő- és műveletirányító ügyelet közös szolgálati helyen működik a Tolna Megyei Rendőr-főkapitányságon kialakított Tevékenység-irányítási Központ helyiségben. A 2021-es évben kialakult járványügyi helyzet miatt egészségvédelmi okból, a megyei fő- és műveletirányító ügyelet január 01-jén és június 01-jén visszaköltözött a Szekszárdi HTP épületében lévő tartalék ügyeletre.

A megyei fő- és műveletirányító ügyelet az elmúlt évben 2609 jelzést kezelt, irányította az állomány beavatkozásait és látta el őket az események megoldását segítő háttér információkkal.

A KMSZ tevékenysége beépült a mentő tűzvédelem rendszerébe, így hatékonyan irányították a megyében bekövetkezett komplex káresetek felszámolását, a lakosságvédelmi intézkedések végrehajtását, tevékenyen részt vettek az oktatási, képzési, művelet-elemzési és az ellenőrzési feladatok végrehajtásában.

6. Sajtótevékenység és lakosságtájékoztatás

Igazgatóságunk 2021. évi kommunikációs stratégiáját a megelőzési célú kommunikáció jellemezte. Az elmúlt évek munkájának köszönhetően a szervezetről a lakosságban kialakult összességében pozitív kép fenntartása és erősítése továbbra is elsődleges célunk volt. A közösségi médiában is hangsúlyos szerepet vállaltunk, a BM OKF Facebook, valamint a fiatal generáció által használt Instagram útján eddig kevésbé elért célcsoportokhoz is eljuttattuk az ilyen jellegű üzeneteinket.

Sajtótevékenységünk szerves részét teszi ki a szezonális aktualitásokkal kapcsolatos, megelőző jellegű üzeneteink lakossághoz történő eljuttatása, melyben fontos szerepe van a megyében működő sajtóval évek óta ápolat kitűnő kapcsolatnak. A járványügyi helyzetben rendezvényeink elmaradtak, azonban többek között online tűzvédelmi totóval, vagy a gyermekek számára alkotói pályázattal továbbra is interaktív kapcsolatot tartottunk Tolna megye lakosságával.

A helyi rádiócsatornák közreműködésével nyereményjátékot szerveztünk, amely során szén-monoxid-mérőhöz és füstérzékelő készülékekhez juthattak a szerencsés rádióhallgatók. A TMTB 5 db füstérzékelőt és 5 db szén-monoxid-mérőt ajánlott fel a megye lakossága részére, amelyből 1 darabot osztottak ki a Rádió Antritt, a Tamási Rádió és a Paks FM rádiók segítségével az OTB által összeállított tűzvédelmi tesztek kérdéseinek helyes megfejtői között.

Az év folyamán kiemelt téma volt a lakástüzek megelőzése, év végén megkülönböztetett figyelmet fordítottunk az ezzel kapcsolatos kommunikációs tevékenységünkre, különös tekintettel az ünnepekkor a lakosságra leselkedő veszélyforrásokra. A lakosság minél hitelesebb tájékoztatása érdekében egy-egy nagyobb jelentőségű káresemény bekövetkeztekor helyszíni nyilatkozatokat adtunk. 2021. év legnagyobb sajtóérdeklődést kiváltó eseménye a 2021. november 1-jén a Tamási Termálfürdőben keletkezett tűz volt, melynek kommunikációját helyszíni interjúkkal és folyamatos tájékoztatással tartottunk kézben.

Összességében elmondható, hogy az Igazgatóság napi szinten jelen van a megyei sajtóban, a lakosság ismeri a szervezet munkáját, tevékenységét. A bekövetkezett káresemények alacsony számában nagy szerepe van annak, hogy a megye polgárai a szezonális veszélyhelyzetekkel kapcsolatos prevenciós közleményeinket, tanácsainkat megfogadják és be is tartják.

III. Az elkövetkező időszak feladatai

Igazgatóságunk legfontosabb célja, hogy alaptevékenységét továbbra is magas színvonalon ellátva, a rendelkezésre álló erővel, eszközökkel járuljon hozzá Tolna megye lakosságának biztonságához. A járványügyi veszélyhelyzetben a személyi állomány védelme érdekében a szükséges intézkedéseket megteesszük, továbbra is fegyelmезetten és felelősséggel járunk el. A szakmai ismeretek fejlesztése érdekében folytatjuk a beavatkozó állomány elméleti és gyakorlati felkészítését. Támogatjuk és erősítjük az önkéntes tűzoltó egyesületek és az önkormányzati tűzoltóságok szakmai feladatellátását.

Tolna megye lakosságának biztonsága érdekében fokozzuk a lakástüzek, szén-monoxid-mérgeződések, valamint a szezonális tüzesetek megelőzését célzó tájékoztató tevékenységet. Folytatjuk a lakosság katasztrófák veszélyeire és kialakulásuk esetén a követendő magatartási szabályokra való felkészítését.

Az intézmények és a gazdálkodó szervezetek biztonságos működését a szakmai konzultációk minél szélesebb körben történő alkalmazásával támogatjuk.

IV. Összegzés

A 2021. évben fennálló pandémiás helyzet jelentősen befolyásolta az Igazgatóság tevékenységét. A személyi állomány egészségének védelme érdekében haladéktalanul bevezettük a járvány terjedésének megelőzéséhez kapcsolódó közegészségügyi, járványügyi intézkedéseket annak érdekében, hogy az alapfeladatainkat maradéktalanul elláthassuk. A beszámolási időszakban Igazgatóságunk a megváltozott környezetben is biztosította a lakosság élet- és vagyonbiztonságát, a nemzetgazdaság védelmét.

Szervezetünk társadalmi megítélése pozitív, amely a tudatos megelőzési munka, a bekövetkezett események kezelése, a károk elhárítása, a társszervekkel, a közigazgatási szervekkel, az önkormányzatokkal, az önkéntes és karitatív szervezetekkel, valamint az önkéntes mentőcsoportokkal történő szoros együttműködés eredménye.

A szervezet stabil működéssel, magas színvonalú technikai eszközökkel, felkészült szakmai tudással rendelkező állománnyal óvja Tolna megye biztonságát.

A Tolna Megyei Közgyűlés eddigi támogatását megköszönöm és kérem, hogy továbbra is fordítson kiemelt figyelmet szervezetünk tevékenységére.

Kérem a Tisztelt Megyei Közgyűlést, hogy a Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 2021. évi munkájáról szóló tájékoztatót határozatával fogadja el.

Határozati javaslat:

**A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlésének
.../2022. (V. 27.) közgyűlési határozata a Tolna
Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 2021.
évben végzett munkájáról szóló tájékoztató
tárgyában:**

A Tolna Megyei Önkormányzat Közgyűlése a Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 2021. évben végzett munkájáról szóló tájékoztatót megtárgyalta, az abban foglaltakat tudomásul veszi.

Szekszárd, 2022. május 16.

**Dr. Balázs Gábor t. dandártábornok
tűzoltósági tanácsos
igazgató**